

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20.12.2007, sp. zn. 29 Odo 1696/2005, ECLI:CZ:NS:2007:29.ODO.1696.2005.1

Číslo: 88/2008

Právní věta:

Oddělenému věřiteli náleží ve smyslu § 28 zákona č. 328/1991 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2007 vedle příslušné části výtěžku zpeněžení na něj připadajícího (jistiny) také odpovídající část úroků (příslušenství), které k této jistině v mezidobí přirostly.

K rozhodnutí sporu odděleného věřitele se správcem konkursní podstaty o rozsah výtěžku zpeněžení zajištění, jenž má být vydán oddělenému věřiteli, je povolán konkursní soud. Jde o rozhodnutí vydané při výkonu dohlédací činnosti soudu (§ 12 zákona č. 328/1991 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2007); právo odděleného věřitele dožadovat se tvrzeného nároku i v další fázi konkursního řízení není takovým rozhodnutím dotčeno.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 20.12.2007

Spisová značka: 29 Odo 1696/2005

Číslo rozhodnutí: 88

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Konkurs

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem ze dne 15. 12. 2003 M ě s t s k ý s o u d v Praze zamítl žalobu, kterou se žalobkyně C. M., spol. s r. o., domáhala vůči žalovanému (jako správci konkursní podstaty úpadce O., obchodního podniku v likvidaci) zaplacení částky 3 015 629 Kč.

Soud prvního stupně při posuzování důvodnosti žalobou uplatněného nároku vyšel zejména ze skutkových zjištění, podle kterých:

1/ Žalobkyně podáním datovaným 24. 6. 1994 přihlásila do konkursu vedeného na majetek úpadce svou pohledávku ve výši 406 431 091,94 Kč, s právem na oddělené uspokojení. Poté, co podáním z 12. 11. 2001 odstranila vady přihlášky, byla její pohledávka přezkoumána při přezkumném jednání konaném 15. 2. 2002 a včetně práva na oddělené uspokojení (z titulu

zástavního práva) zjištěna.

2/ Usnesením ze dne 28. 9. 1998 konkursní soud souhlasil s tím, aby správce konkursní podstaty vyplatil na práva oddělených věřitelů (z toho částku 78 136 000 Kč žalobkyni) „zálohy, které mají být vyúčtovány, pokud tato potřeba vznikne, až do doby, než situace oddělených věřitelů bude najisto postavena rozhodnutím soudu nebo dohodou správce konkursní podstaty, zástavních věřitelů se souhlasem věřitelského výboru a soudu, a to v rámci konkursu.“

3/ Usnesením ze dne 19. 10. 1998 konkursní soud rozhodl (v návaznosti na výrok usnesení z 28. 9. 1998), aby správce konkursní podstaty vyplatil zálohu ve výši 78 136 000 Kč na uspokojení práv oddělených věřitelů pro dovolatelku do notářské úschovy, s tím, že v úschově bude evidováno, že jde o prostředky v konkursní podstatě složené jako záloha na vypořádání odděleného věřitele (žalobkyně) a že dispozice s uschovanou částkou je možná jen společně za účasti správce konkursní podstaty a zástupce žalobkyně.

4/ Částka 78 136 000 Kč byla složena do notářské úschovy u notáře JUDr. H. v době od 30. 10. 1998 do 11. 8. 2000, kdy ji notář i s přirostlými úroky ve výši 3 015 629 Kč deponoval u soudu.

Soud dospěl po provedeném dokazování k závěru, že ač žalobkyně uplatnila svá práva přihláškou již 24. 6. 1994, nešlo o přihlášku řádnou (tou se stala po doplnění), když byla zjištěna až 15. 2. 2002. Jedním z předpokladů vzniku nároku na výplatu oddělenému věřiteli pak podle soudu je právě řádná přihláška. Rozhodnutí o složení výše uvedené částky do notářské úschovy pak bylo rozhodnutím vydaným v rámci dohlédací činnosti soudu. Nešlo o úschovu ve smyslu § 33 odst. 2 písm. a) zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“), nýbrž o úschovu ve smyslu § 85 a násl. zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářského řádu). Cílem této úschovy nebylo plnit, ale zajistit splnění povinnosti. Peníze složené do notářské úschovy pak po dobu jejího trvání nepatřily žalobkyni, ale byly nadále součástí konkursní podstaty. Úroky, které přirostly k prostředkům náležejícím do konkursní podstaty, jsou tudíž vyloučeny z uspokojení pohledávek ve smyslu § 33 odst. 1 písm. a) ZKV.

K odvolání žalobkyně V r c h n í s o u d v Praze rozsudkem ze dne 20. 6. 2005 potvrdil rozsudek soudu prvního stupně.

Odvolací soud přitakal skutkovým i právním závěrům soudu prvního stupně. Dodal, že byla-li žalobkyněna pohledávka zjištěna v konkursu až při přezkumném jednání konaném 15. 2. 2002, neměla žalobkyně právo na výplatu výtěžku zpeněžení před uvedenými daty. Rozhodnutí konkursního soudu z roku 1998 (byť o zálohách) toto právo sama o sobě nezaložila a nelze dovodit, že se žalobkyně stala vlastnící jistiny jejím složením do notářské úschovy.

Žalobkyně podala proti rozsudku odvolacího soudu včasné dovolání, jehož přípustnost spatřuje v tom, že rozhodnutí soudů nižších stupňů jsou v rozporu s hmotným právem, podrobujíc kritice správnost právního posouzení věci (uplatňujíc tak dovolací důvod uvedený v § 241a odst. 2 písm. b) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu) a požadujíc, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Konkrétně dovolatelka označuje za jádro sporu, komu z účastníků náleží žalovaná částka, majíc za nesporné, že tato částka (přirostlý úrok) je součástí věci hlavní (jistiny) a že příslušenství sleduje právní osud věci hlavní. Je tedy nutné zjistit, komu a v jakém časovém okamžiku patřila věc hlavní. Vzhledem k tomu, že věc hlavní (jistinu) jí žalovaný vyplatil a ta je „dnes“ nesporně v dovolatelčině vlastnictví, zůstává jedinou otázkou přesné zjištění okamžiku, k němuž se věc hlavní stala vlastnictvím dovolatelky.

Dovatelka je přesvědčena o tom, že jistina se měla dostat do jejího vlastnictví bezprostředně poté, co konkursní soud rozhodl usnesením ze dne 28. 9. 1998, že souhlasí s tím, aby jí správce konkursní podstaty vyplatil na práva oddělených věřitelů částku 78 136 000 Kč. Odtud dovozuje, že od té doby jsou jejím vlastnictvím i úroky z této částky.

Za rozporné s hmotným právem pokládá dovatelka usnesení ze dne 19. 10. 1998, jímž konkursní soud rozhodl (v návaznosti na výrok usnesení z 28. 9. 1998), aby správce konkursní podstaty vyplatil zálohu ve výši 78 136 000 Kč na uspokojení práv oddělených věřitelů pro dovatelku do notářské úschovy. Podle dovatelky není přece možné, aby soud téhož stupně tímto způsobem měnil svá usnesení. Proti usnesení téhož soudu z 28. 9. 1998 se nikdo z přítomných neodvolal, takže nabylo právní moci a mělo být vykonáno. To, že správce konkursní podstaty později se souhlasem soudu složil peníze pro dovatelku do notářské úschovy, bylo v rozporu s pravomocným usnesením, takže peníze tam složené byly v době složení jistě dovatelčiným majetkem; proto jsou jejím majetkem i úroky, jež k celé částce přirostly za dobu úschovy.

Dovatelka přes výše uvedené zdůrazňuje, že i v usnesení z 19. 10. 1998 soud říká, aby správce konkursní podstaty zálohu pro dovatelku do soudní (správně notářské) úschovy vyplatil. Peníze složené do notářské úschovy tak byly aktem složení vyplaceny z konkursní podstaty a její součástí již nadále nebyly. Ve výše uvedeném smyslu podle dovatelky hovoří i ustanovení § 85 odst. 1 notářského řádu. Argumentaci ustanovením § 33 odst. 1 písm. a) ZKV má dovatelka za nepatřičnou, s tím, že tam se mluví o zcela jiných úrocích z prodlení.

A konečně, dovatelka nesouhlasí ani s názorem soudu, že pohledávka byla řádně podána a zjištěna až k 15. 2. 2002. Uvádí, že byt nebyla (zjevně míněna přihláška) po formální stránce bezvadná a musela být po rozsudku Nejvyššího soudu doplněna, je nutno ji považovat za platnou již k datu podání (k 29. 6. 1994), byt i jen proto, že kdyby byla pokládána zajištěnou, „tedy platnou“ až k 15. 2. 2002, byla by promlčena.

Se zřetelem k bodům 2. a 3. článku II. zákona č. 59/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, Nejvyšší soud dovolání projednal a rozhodl o něm podle občanského soudního řádu ve znění účinném před 1. 4. 2005.

N e j v y š š í s o u d dovolání zamítl.

Z odůvodnění:

Nejvyšší soud shledává dovolání přípustným dle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. pro posouzení otázky, zda oddělenému (zajištěnému) věřiteli náleží spolu s výtěžkem zpeněžení zajištění na něj připadajícím i jeho příslušenství (úroky) přirostlé k výtěžku zpeněžení zajištění v době do jeho vydání oddělenému (zajištěnému) věřiteli a je-li tomu tak, jakým způsobem lze tento nárok uplatnit. Jde o otázku dovolacím soudem dosud neřešenou.

Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají, Nejvyšší soud se proto - v hranicích právních otázek vymezených dovoláním - zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovatelkou, tedy správností právního posouzení věci.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (a se zřetelem ke způsobu, jímž byla založena přípustnost dovolání, ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších

úvahách vychází.

Podle ustanovení § 28 ZKV v rozhodném znění, tj. naposledy ve znění zákona č. 12/1998 Sb. (dovolatelka odvozuje nárok na jistinu a příslušenství k ní od rozhodnutí konkursního soudu ze září 1998 a ke složení výtěžku zpeněžení do notářské úschovy došlo 30. 10. 1998), věřitelé pohledávek, které byly zajištěny zástavním právem, zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti, převodem práva dle § 553 obč. zák. nebo postoupením pohledávky dle § 554 obč. zák. (dále jen „oddělení věřitelé“), mají právo, aby jejich pohledávka byla uspokojena ze zpeněžení věci, práva nebo pohledávky, jimiž byla zajištěna (odstavec 1). Výtěžek zpeněžení vydá správce odděleným věřitelům se souhlasem soudu. Nebyla-li zajištěná pohledávka plně uspokojena, považuje se její neuspokojená část za pohledávku přihlášenou podle § 20 (odstavec 2). Oddělení věřitelé se z výtěžku zpeněžení uspokojí podle pořadí, v jakém vznikl právní důvod jejich nároku na oddělené uspokojení. Pro pořadí zákonného zástavního práva je rozhodující den jeho záznamu v katastru nemovitostí (odstavec 3). Jestliže výtěžek ze zpeněžení ostatního majetku patřícího do podstaty nepostačuje k úhradě odměny a výdajů správce a k úhradě nákladů spojených s udržováním a správou podstaty a odměnu a výdaje správce nelze v plném rozsahu uhradit ani ze zálohy na náklady konkursu (§ 5), lze odděleným věřitelům vydat nejvýše 70 % výtěžku ze zpeněžení na ně připadajícího podle odstavce 1. Zbývající část se vypořádá při rozvrhu (§ 32 odst. 1) (odstavec 4). Zástavní práva oddělených věřitelů zanikají zpeněžením zástavy (odstavec 5).

V usnesení uveřejněném pod číslem [18/2003](#) Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále též jen „R 18/2003“) Nejvyšší soud vysvětlil, že hovoří-li ustanovení § 28 odst. 4 ZKV v rozhodném znění o „výtěžku ze zpeněžení na ně (to jest na oddělené věřitele) připadajícího podle odstavce 1,“ nemůže být takovým výtěžkem nic jiného než celá částka, dosažená zpeněžením té věci, práva nebo pohledávky, jež pohledávku oddělených věřitelů zajišťuje (čistý výtěžek zpeněžení po odpočtu nákladů spojených s udržováním, správou a prodejem zpeněžené věci).

Nejvyšší soud nemá pochyb o tom (stejně jako o tom dosud nepochybovala soudní praxe), že usnesení, jímž soud ve smyslu ustanovení § 28 odst. 2 ZKV v rozhodném znění uděluje správci konkursní podstaty souhlas s vydáním výtěžku zpeněžení oddělenému (zajištěnému) věřiteli, je usnesením vydaným v rámci dohlédací činnosti soudu (§ 12 odst. 2 ZKV v rozhodném znění). Smyslem dohlédací činnosti soudu je zajištění řádného a plynulého průběhu konkursního řízení a dodržování jeho pravidel všemi ostatními procesními subjekty. Rozhodnutí, jež konkursní soud vydává při dohlédací činnosti, proto mají operativně reagovat na problémy vzešlé z činnosti procesních subjektů v průběhu konkursního řízení způsobem co nejvíce naplňujícím smysl dohlédací činnosti soudu. Není přitom nikterak vyloučeno, aby do doby, než se stav vyvolaný pokynem soudu uděleným při výkonu dohlédací činnosti stane nevratným, soud vydáním dalšího (nového) rozhodnutí korigoval (v závislosti na nově vzniklé situaci v konkursu) některý ze svých předchozích pokynů či opatření. Námitka dovolatelky, že účinky usnesení přijatého konkursním soudem při výkonu dohlédací činnosti 28. 9. 1998 nemohly být změněny usnesením, které konkursní soud přijal při výkonu dohlédací činnosti usnesením ze dne 19. 10. 1998, proto opodstatněná není.

Stejně tak neobstojí tvrzení dovolatelky, že se stala majitelkou jistiny (zálohy výtěžku zpeněžení na ni připadajícího) jejím složením do notářské úschovy (31. 10. 1998). V rozsudku ze dne 31. 1. 2006, sp. zn. [29 Odo 399/2003](#), uveřejněném v časopise Soudní judikatura číslo 2, ročník 2007, pod č. 24 (a znovu pak v rozsudku ze dne 29. 11. 2006, sp. zn. [29 Odo 482/2006](#), jenž je veřejnosti k dispozici na internetových stránkách Nejvyššího soudu), Nejvyšší soud vysvětlil, že peníze, které složitel ve smyslu ustanovení § 85 a násl. notářského řádu složil do notářské úschovy ve prospěch označeného příjemce, nejsou majetkem příjemce, dokud mu je notář nevyplatí. To současně znamená, že se ve věci prosadí i další závěr formulovaný v [R 18/2003](#), totiž závěr, že s přihláškou pohledávky a jejím zjištěním se v konkursním řízení ještě nespojuje (a to ani u oddělených věřitelů) právo na výplatu konkrétní částky z majetku konkursní podstaty úpadce konkursnímu věřiteli (to konečným způsobem

zakládá až rozvrhové usnesení), takže nebylo-li před 1. 5. 2000 vydáno rozvrhové usnesení a nebyli-li před uvedeným datem vydán oddělenému (zajištěnému) věřiteli (postupem dle § 28 ZKV v rozhodném znění) celý výtěžek ze zpeněžení zajištění na něj připadající, podléhá míra uspokojení takového věřitele ze zajištění omezení danému sedmdesátiprocentní klauzulí obsaženou v § 28 odst. 4 ZKV ve znění účinném od 1. 5. 2000.

Zbývá vypořádat se s tím, zda oddělenému věřiteli náleží sporná částka jako příslušenství na něj připadajícího výtěžku zpeněžení.

Ustanovení § 31 odst. 1 ZKV v rozhodném znění určuje, že nároky na vyloučení věci z podstaty (§ 19 odst. 2), pohledávky za podstatou (§ 31 odst. 2), nároky na oddělené uspokojení (§ 28) a pracovní nároky (§ 31 odst. 3) lze uspokojit kdykoliv v průběhu konkursního řízení. Jiné nároky lze uspokojit jen podle pravomocného rozvrhového usnesení.

Podle ustanovení § 33 ZKV v rozhodném znění jsou z uspokojení pohledávek vyloučeny mimo jiné úroky, úroky z prodlení a poplatky z prodlení z pohledávek věřitelů vzniklých před prohlášením konkursu, jestliže přirostly v době od prohlášení konkursu (odstavec 1 písm. a/). Částky připadající na nároky, které věřitelé včas uplatnili a správce je popřel, se složí do úschovy u soudu a po splnění podmínek se rozvrhnou novým rozvrhovým usnesením (odstavec 2 písm. c/).

Jakkoli ustanovení § 31 odst. 1 ZKV umožňuje uspokojit nároky na oddělené uspokojení (§ 28 ZKV) kdykoliv v průběhu konkursního řízení, tato zásada má omezení daná povahou konkursu a jeho jednotlivými fázemi. Prvním omezením (o němž se v praxi ani v teorii nepochybuje) je omezení dané povahou nároku na oddělené uspokojení; je zjevné, že dokud není zpeněžen majetek sloužící k zajištění pohledávky odděleného věřitele (zde šlo o zástavu), nelze nárok takového věřitele uspokojit (není tu ani výtěžek zpeněžení, jenž by mohl být vydán).

Další omezení tohoto uspokojení se pojí s přezkumem přihlášených pohledávek. Nejvyšší soud ve své rozhodovací praxi opakovaně uzavřel, že věřitel, který nepřihlásil svou pohledávku do konkursu, ač tak měl učinit, nemůže být po dobu trvání konkursu uspokojen z majetku konkursní podstaty, s tím, že to platí i pro zajištěné věřitele ve smyslu § 28 odst. 1 ZKV (srov. za mnohé např. rozsudek Nejvyššího soudu uveřejněný pod číslem 27/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Odtud především plyne, že i pohledávky zajištěných věřitelů podléhají přezkumu při přezkumném jednání a že úspěšné popření (jiným konkursním věřitelem nebo správcem konkursní podstaty) pohledávky přihlášené konkursním věřitelem uplatňujícím právo na oddělené uspokojení má v konkursu tytéž účinky jako úspěšné popření pohledávky nezajištěného konkursního věřitele. Jestliže podle § 33 odst. 2 písm. c) ZKV v rozhodném znění nelze ani v rozvrhu mezi věřitele rozdělit (rozvrhnout) částky připadající na nároky, které věřitelé včas uplatnili a správce je popřel, a ty musí být po splnění podmínek (po pravomocném skončení sporu o pravost, výši nebo pořadí popřených pohledávek) rozvrženy dodatečně, pak odtud za použití argumentu *a maiori ad minus* plyne, že nemohou být uspokojeny ani nároky (pohledávky) podléhající přezkumu, které dosud řádně (ve smyslu § 21 a násl. ZKV v rozhodném znění) přezkoumány nebyly a které se proto dosud nepokládají za zjištěné (§ 23 odst. 1, věta první, ZKV v rozhodném znění). To platí pro všechny pohledávky podléhající přezkumu, tedy i pro pohledávky, k nimž konkursní věřitelé uplatňují právo na oddělené uspokojení.

Jinak řečeno, i při řádném chodu konkursu může vzniknout situace, o jejíž řešení žádá dovolatelka, totiž situace, kdy majetek sloužící jako zajištění pohledávky odděleného (zajištěného) věřitele je zpeněžen (a výtěžek zpeněžení takto získán) dříve, než budou splněny podmínky pro výplatu tohoto výtěžku oddělenému (zajištěnému) věřiteli. Důsledkem toho může být (jako v posuzovaném případě), že správce konkursní podstaty řádnou správou konkursní podstaty rozmnoží výtěžek zpeněžení (uložením peněžních prostředků na účtu u banky) o úroky přirostlé k němu v době od zpeněžení do vydání výtěžku oddělenému (zajištěnému) věřiteli.

Porovnáním pravidel upravujících rozdělení (rozvrh) výtěžku zpeněžení v konkursu a při výkonu rozhodnutí lze zjistit, že zatímco občanský soudní řád výslovně určuje (srov. při výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí § 337a o. s. ř. a při výkonu rozhodnutí prodejem podniku § 338zc o. s. ř.), že rozdělovanou podstatu tvoří i úroky z nejvyššího podání, zákon o konkursu a vyrovnání v dotčeném ohledu mlčí. S přihlédnutím k dikci § 6 odst. 2 ZKV v rozhodném znění ovšem ani pro účely konkursu není obtížné uzavřít, že mezi úpadcovy věřitele mají být rozvrženy také úroky z částek dosažených zpeněžením majetku konkursní podstaty. Tím ovšem stále není zodpovězena otázka, zda úroky z výtěžku zpeněžení, jenž má být vydán oddělenému věřiteli, sdílejí (do výše zajištěné pohledávky) osud tohoto výtěžku (a zůstávají odděleny od té části podstaty, z níž mají být uspokojeni nezajištění věřitelé) nebo zda mají být od tohoto výtěžku odděleny a rozvrženy mezi nezajištěné věřitele. Odpověď na tuto otázku nedává (a soudy nižších stupňů se mýlí, usuzují-li jinak) ani úprava obsažená v § 33 odst. 1 písm. a) ZKV v rozhodném znění. Ta totiž vylučuje z uspokojení v konkursu úroky přirostlé po prohlášení konkursu k pohledávkám věřitelů vzniklým „před“ prohlášením konkursu (u dovolatelky je takovou pohledávkou pohledávka, kterou do konkursu přihlásila s právem na oddělené uspokojení). Předmětem tohoto sporu takové úroky nejsou (jde o úrok přirostlý k majetku konkursní podstaty /k výtěžku zpeněžení zajištění/ určenému k oddělenému uspokojení).

S přihlédnutím k teleologickému a historickému výkladu uvedené úpravy pak Nejvyšší soud uzavírá, že má-li být beze zbytku naplněn účel sledovaný ustanovením § 28 ZKV, tedy přednostní uspokojení odděleného konkursního věřitele ze zajištění, jež potud tvoří do značné míry „oddělenou“ konkursní podstatu (proto také zákonný termín „oddělení věřitelé“ v § 28 odst. 1 ZKV), pak příslušenství (srov. § 121 odst. 3 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku) té části výtěžku zpeněžení zajištění, určené k vyplacení oddělenému věřiteli (k oddělenému spokojení), musí sledovat (s omezením daným výší zajištěné pohledávky) „oddělený“ osud jistiny. Uvedené lze dokumentovat i tím, že nepřehlédnutelným inspiračním zdrojem institutu odděleného věřitele ve stávající úpravě zjevně byla úprava obsažená v § 1 a násl. zákona č. 64/1931 Sb. z. a n., kterým se vydávají řády konkursní, vyrovnací a odpůrčí (dále též jen „konkursní řád“), jež oddělený režim uspokojování posilovala i tím, že v souvislosti s odděleným majetkem hovořila o zvláštní podstatě, do které patřily i užitky z tam náležejících věcí (§ 52 odst. 1 konkursního řádu) a která výslovně předpokládala, že do společné konkursní podstaty připadne to, co ze zvláštní podstaty zbude po uspokojení oddělených věřitelů (§ 51 odst. 2 konkursního řádu). V režimu § 28 odst. 4 ZKV ve znění účinném od 1. 5. 2000 je závěr o tom, že označené příslušenství sdílí osud oddělené jistiny, posílen i tím, že jiná interpretace by míru uspokojení odděleného věřitele ze zajištění posunula (poměřováno celkovou výší čistého výtěžku zpeněžení zajištění a přirostlých úroků) pod zákonnou hranici 70 %.

Právní posouzení věci odvolacím soudem tudíž potud správné není. Důvod přistoupit na tomto základě ke zrušení napadeného rozhodnutí Nejvyšší soud přesto nemá. Dovolatelka totiž nárok na výplatu požadovaných úroků uplatnila soudně způsobem, jenž jí v průběhu konkursu nepřísluší.

K řešení sporu odděleného věřitele se správcem konkursní podstaty o tom, zda oddělenému konkursnímu věřiteli má být v průběhu konkursu vyplacen správcem konkursní podstaty nejen na něj připadající výtěžek zpeněžení zajištění, nýbrž i odpovídající část úroků, jež k výtěžku zpeněžení zajištění v mezidobí přirostla, slouží především rozhodnutí konkursního soudu (jeho pokyn nebo opatření) přijaté při výkonu dohlédací činnosti (§ 12 odst. 2 ZKV) ať již z úřední povinnosti (poté, co existence takového rozporu vyjde v konkursním řízení najevo) nebo na základě návrhu některé z dotčených stran sporu. Oddělenému (zajištěnému) konkursnímu věřiteli, jenž není srozuměn s tím, jak uvedenou otázku vyřešil rozhodnutím vydaným při výkonu dohlédací činnosti konkursní soud, přísluší možnost dožadovat se tvrzeného nároku i v další fázi konkursního řízení, konkrétně prostřednictvím námitek proti konečné zprávě (§ 29 ZKV) a opravných prostředků podaných proti rozhodnutí konkursního soudu o jejím schválení a v návaznosti na povahu těchto námitek i prostřednictvím opravných prostředků proti rozvrhovému usnesení (§ 30 ZKV).

Zákon o konkursu a vyrovnání ani jiná právní norma nepředpokládá, že by o této otázce mohl a měl probíhat samostatný spor (jenž by se vydělil z rámce konkursního řízení coby spor vyvolaný konkursem *sui generis*) a že by oddělený konkursní věřitel mohl v takovém sporu (jestliže jej přesto samostatně zahájí) uspět. Především není prostředkem pro řešení této otázky vylučovací žaloba ve smyslu § 19 odst. 2 ZKV, neboť spor není o tom, zda výtěžek zpeněžení zajištění a jeho příslušenství (úroky) náleží do konkursní podstaty, nýbrž o tom, zda tyto částky mají být z konkursní podstaty rozvrženy odděleně (žaloba v této věci ostatně vylučovací žalobou zjevně není).

Způsobilým prostředkem soudní ochrany ovšem není ani žaloba na plnění (požadavek na zaplacení konkrétní částky) uplatněná dovolatelkou v této věci vůči správci konkursní podstaty. Takovou žalobou totiž není respektováno, že spor se vede o oddělenou část konkursní podstaty (v případě, že by žalobě bylo vyhověno, by takto získaný exekuční titul v rozporu s výše formulovanými závěry postihoval kteroukoli část konkursní podstaty). Ustanovení § 14 odst. 1 písm. e) ZKV nadto znemožňuje získaný exekuční titul za trvání konkursu vykonat, přičemž je zjevné, že k zániku takového exekučního titulu by bez dalšího došlo nejpozději právní mocí rozvrhového usnesení (právě to konečným způsobem určuje, jaká část dosaženého výtěžku zpeněžení bude vyplacena jednotlivým konkursním věřitelům na uspokojení jejich pohledávek).

Výjimečně lze připustit, že tam, kde konkursní soud selže při výkonu své dohlédací činnosti a zbaví se v průběhu konkursu (před konečnou zprávou) odpovědnosti za řešení sporu o rozsah výtěžku zpeněžení zajištění, jenž má být vydán oddělenému (zajištěnému) věřiteli, tím, že účastníky „navede“, aby spor řešili samostatnou žalobou, lze tímto odkazem odůvodnit existenci naléhavého právního zájmu na žalobě o určení, že oddělenému věřiteli (žalobci) náleží i ta část výtěžku zpeněžení zajištění nebo jeho příslušenství, kterou mu správce konkursní podstaty odmítá vyplatit. Takovou při by bylo možné pokládat za spor vyvolaný konkursem, v jehož rámci by bylo přiléhavé spornou otázku meritorně řešit (u vědomí, že vedení sporu ztratí své opodstatnění, jakmile se k příslušné otázce vysloví rozhodnutím vydaným při výkonu dohlédací činnosti konkursní soud nebo jakmile konkursní řízení dospěje do stadia uplatňování námitek proti konečné zprávě).

Na tomto základě Nejvyšší soud uzavírá, že odvolací soud nepochybil, měl-li za to, že žalobou uplatněnému nároku nemůže být vyhověno a napadené rozhodnutí tak je ve svém výsledku správné; proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.) dovolání zamítl (§ 243b odst. 2, část věty před středníkem ,o. s. ř.).